

روزهای ایرانی

ناپلی ایلموری

مترجم: مجید باغینی پور

سرشناسه	ایموری، کاپلی Amory, Coply
عنوان و نام پدیدآور	روزهای ایرانی/کاپلی ایموری؛ مترجم مجید باغینی پور.
مشخصات نشر	کرمان: خدمات فرهنگی کرمان، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	ت، ۲۴۹ ص؛ ۵/۱۴×۵/۲۱ س.م.
شابک	۵۰۰۰۰۰ ریال ۰۰-۲۸۵۳۰۸-۹۷۸-۶۰۰
وضعیت فهرست نویسی	فیبا:
یادداشت	عنوان اصلی: Persian days، ۱۹۲۹.
یادداشت	نمایه.
موضوع	ایموری، کاپلی -- سفرها -- ایران
موضوع	Amory, Coply -- Travel -- Iran
موضوع	ایران -- سیر و سیاحت
موضوع	Iran -- Description and travel
شناسه ان	باغینی پور، مجید، ۱۳۴۱ - مترجم
شناسه اوده	Baghinipour, Majid
رده بندی کنفره	DSR۱۳۷۹
رده بندی دیویی	۹۵۵/۰۷۴۵۰ ۲
شماره کتابشناسی ملی	۶۰۰۵۰۱

انتشارات خدمات فرهنگی کرمان

کرمان: خیابان شریعتی، جنب کتابفروشی فرهنگ

تلفن: ۰۳۴-۳۲۲۲۰۶۸۰ دورنگار: ۰۳۴-۳۲۲۴۶۰۸-۰۱۴

روزهای ایرانی

مؤلف: کاپلی ایموری

مترجم: مجید باغینی پور

قیمت: ۵۰۰۰۰ تومان

شمارگان: ۴۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول ۹۸

چاپ و صحافی: فرهنگ

شابک: ۰۰-۲۸۵-۳۰۸-۹۷۸-۶۰۰

حق چاپ محفوظ است.

فهرست مطالب

مقدمه مترجم

پیش‌گفتار مؤلف

فصل اول : حرکت از تهران به سمت جنوب	۳
فصل دوم : زیبایی‌های افتخارآمیز اصفهان	۱۹
فصل سوم : در سفر دو نایتخت بسیار باستانی ایران	۴۷
فصل چهارم : شیر و ...	۸۵
فصل پنجم : رو به پایین پیش سوی شهر بیشاپور	۱۰۷
فصل ششم : عشایر و چادرهایشان	۱۳۳
فصل هفتم : بدببیری	۱۴۹
فصل هشتم : کرمان	۱۷۷
فصل نهم : گریزی به موضوع قالی	۱۹۵
فصل دهم : آخرین گستره	۲۱۵
فهرست منابع	۲۳۷
نمایه	۲۳۹

مقدمه مترجم

در طی چندصد سال اخیر، مسافران بسیاری با اهداف گوناگونی به سرزمین ما ایران آمده‌اند و بسیاری در بازگشت به کشور خود تجربیات، دیده‌ها، شنیده‌ها و قضاوت‌های خود را در قالب سفرنامه‌ای به هم‌میهنان خود عرضه کرده‌اند تا آنان نیز با شریک‌شدن در تجربه آن مسافر به درک بهتری از ایران نائل شوند. مسافران انگلیسی، فرانسوی، ایتالیایی، ژاپنی، روس، ترک، آمریکایی، اتریشی، آلمانی، و ... که تا سال ۱۹۱۴ به ایران سفر کرده‌اند، قریب به ۶۸۲ سفرنامه در باره ایران نوشته‌اند که تنها ۱۳۷ مورد از این سفرنامه‌ها به فارسی ترجمه شده‌اند. (محسنیان راد، ص ۳۱۱ و ص ۳۱۵) نه مورد سفرنامه آمریکاییان به ایران، از سفرنامه اولین سفیر آمریکا در ایران (۱۸۵۰-۱۸۸۳ میلادی) تا آخرین سفیر آمریکا در ایران (۱۹۷۸ میلادی)، عبارت‌اند از:

۱. ساموئل گرین ویلر بنجامین^۱

بنجامین اولین سفیر آمریکا در ایران بود، و به مدت دو سال (از سال ۱۸۸۳ تا ۱۸۸۵ میلادی) در این سمت خدمت کرد. پس از بازگشت به کشورش، خاطرات خود را در کتاب «ایران و ایرانیان عصر ناصرالدین‌شاه»^۲ منتشر کرد. این کتاب را حسین کردبچه به فارسی ترجمه کرده است. کتاب هفده فصل دارد.

۲. آبراهام والنتاین ویلیامز جکسون^۳

«آبراهام والنتاین ویلیامز جکسون (۱۸۶۲-۱۹۳۷م)، از محققان و پژوهشگران نامدار آمریکا در رشته زبان و ادبیات و دین و آئین در ایران باستان به شمار می‌رود. در مدت چهار سال (۱۸۹۵-۱۹۳۵) کرسی استادی دانشگاه کلمبیا در رشته زبان‌های هندواروپایی را برعهده داشت. جکسون برای نخستین بار در سال ۱۹۰۳م. به ایران مسافرت نمود. در این سفر از کوه بیستون بالا رفت و سنگ‌نبشته داریوش را از نزدیک مورد مطالعه قرار داد. حاصل این

^۱ Samuel Greene Wheeler Benjamin

^۲ Persia and the Persians

^۳ Abraham Valentine Williams Jackson

سفر کتاب «ایران در گذشته و حال»^۴ است که در سال ۱۹۰۶ م. منتشر شد. «ویکی نور» این کتاب را منوچهر امیری و فریدون بدره‌ای به فارسی ترجمه کرده‌اند. کتاب بیست‌وهشت فصل دارد.^۵

۳. ویلیام مورگان شوستر^۶

شوستر، کارشناس مالی، در کتاب «اختناق ایران»^۷ به شرح ماجرای استخدام خود در ایران و همچنین اولتیماتوم روسیه، که سرانجام منجر به اخراج وی شد، می‌پردازد. ابوالحسن موسوی شوشتری (۱۲۵۸) و حسن افشار (۱۳۸۵) این کتاب را به فارسی ترجمه کرده‌اند. کتاب دوازده فصل دارد.

۴. آرتور چستر میلز^۸

'Persia, Past and Present'

^۵ لازم است در این جا از کتاب «سیاحت‌نامه دکتر ژاک» هم نام ببریم که وضع خاصی دارد. محسنیان‌راد (ص ۲۳۱) مشخصات این کتاب را چنین ثبت کرده است: ژاک، کنت، مستشار دکتر ژاک آمریکایی. ترجمه عبدالحسین آیتی یزدی. جلد اول (سه گمشده). ۳۳۹ ص. تهران: بی تا. ۱۳۰۶. این کتاب از کتابخانه مجلس شورای اسلامی، میدان بهارستان موجود است. سایت کتابناک آن را این گونه توصیف کرده است: «افسانه است تاریخی، عشقی مذهبی، اخلاقی». مترجم در مقدمه کتاب آورده است: «سیاحت‌نامه دکتر ژاک آمریکایی در دامنه بی‌نامه ملی عربین (پاورقی) در دهم و یازدهم روزنامه یعنی در سنه (۱۳۰۳) و ۱۳۰۴ در در سه مجلد (سه گمشده - سه فراری - سه عروس) در دسترس منتشر شد... بکرات... از نگارنده می‌پرسیدند آیا این کتاب تصنیف آیتی است یا ترجمه از کتاب دیگر؟ اینک جواب. تصنیف است نه ترجمه و نیز می‌پرسیدند. آیا رمان و افسانه است یا عیناً مطابق واقع؟ اینک جواب. نه افسانه صرف و نه طاق النعل بل یک سلسله حقایقی است که در آن مهارت اولی زیادی بکار رفته و بسط مقال داده شد و بالاخره رمانی است که هیچ کذب و تخیل و افسانه بی‌حقیقت در آن ذکر نشده بلکه قضایای متفرقه که هر یک بجای خود مطابق واقع بوده بطور تسلسل در اینجا بیک نفر منسوب گشته. دکتر هم وجود خارجی دارد و شاید هنوز هم در حیات باشد. چنانکه بعضی حدس زدند که این همان دکتر است که در شرح مسافرت تبریزش کیفیت باب و میدانی که او را بدار زده‌اند بیان نموده... اکنون دکتر ژاک همان جک مون است یا کسی دیگر موقوف به تحقیقات عمیق‌تری است و ما را همین قدر بس است که بدانیم ژک وجود دارد و با نگارنده بیروت ملاقات کرده نشانی راه شیراز خود را هم داده و قسمتی از یادداشت‌های سفر شرق خود را با شرح معاشقات ایام جوانی خویش شفاهاً بیان نموده... بنابراین بر این اطلاق اسم تاریخ و رمان هر دو بران جایز است و ما بهمان اسم ساده (سیاحت‌نامه) موسوم و مقصور می‌داریم و از سخن‌سنان موشکاف نیز متوقعیم که قدر سر مونی خورده نگیرند و خانه روسپاه ما را معذرت بپذیرند...» بخش‌های آغازین این کتاب «طبیعه زندگانی»، طلوع آفتاب مهر و محبت، چطور آفتاب عشق طلوع کرد؟ و سه گمشده نام دارند. گفتنی است نقل قول بالا عیناً ذکر شده است و املائی کلمات بی‌هیچ تغییری آورده شده‌اند.

William Morgan Shuster^۶

The Strangling of Persia^۷

Arthur Chester Millspaugh^۸

میلیس، مستشار مالی، سال ۱۳۰۱ وارد ایران شد و امور مالی ایران کاملاً تحت نظر وی قرار گرفت. وی در سال ۱۹۲۵ کتاب «مأموریت آمریکایی‌ها در ایران»^۹ را چاپ کرد و در آن به شرح وقایع ناشی از این استخدام پرداخت. کتاب دوازده فصل دارد. این کتاب را حسین ابوترابی‌ان به فارسی ترجمه کرده است.

۵. هرمان نوردن^{۱۰}

نوردن در زمان رضاشاه به ایران سفر کرده است و سال ۱۹۲۸ سفرنامه «زیر آسمان ایران»^{۱۱} را چاپ کرده است که شرح سفر وی از بوشهر به شیراز و از آن جا به اصفهان و تهران است. در این کتاب به پیشتر به زندگی عشایر فارس پرداخته است. این کتاب را سیمین سمیعی به فارسی ترجمه کرده است. کتاب پانزده فصل دارد.

۶. کاپلی ایلموری

کاپلی ایلموری شارژدافر (کارتیک / پلمات ارشد) سفارت آمریکا در تهران بوده است. وی سال ۱۹۲۷ با اتومبیل به مرکز، کتاب و - غرب شرق ایران سفر می‌کند و خاطرات خود را در سال ۱۹۲۸ در کتاب «روزهای ایرانی»^{۱۲} منتشر می‌کند. کتاب ده فصل دارد. (کتاب حاضر)

۷. ویلیام اورویل داگلاس^{۱۳}

ویلیام اورویل داگلاس سیاستمدار و صحنه یوان عالی آمریکا با سفر به خاورمیانه و نگارش سفرنامه «سرزمین‌های عجیب و مردمان مهربان»^{۱۴} تلاش دارد تا خاورمیانه‌ای را به تصویر بکشد که از سوی کمونیسم در شمال آن مورد تهدید است. کتاب وی در هفت فصل (و چهار زیرفصل) در سال ۱۹۵۱ منتشر شد. فصل در این کتاب به ایران اختصاص دارد و در آن غرب ایران، و به ویژه کردها، لرها و قشقایی‌ها را موضوع سفرنامه خود قرار داده است. این سفرنامه را فریدون سنجری با عنوان «سرزمین شگفت انگیز مردم مهربان و دوست داشتنی» به فارسی ترجمه کرده است و در اینترنت موجود است.

The American task in Persia^۹

Hermann Norden^{۱۰}

Under Persian Skies^{۱۱}

Copley Amory^{۱۲}

Persian Days^{۱۳}

William Orville Douglas^{۱۴}

Strange Lands And Friendly People^{۱۵}